Gemeente Montfoort

Q&A Spoednoodopvang – 22 september 2026

Informatie voor inwoners over spoednoodopvang voor asielzoekers.

WAT IS SPOEDNOODOPVANG EN WAT ZIJN DE VERSCHILLEN?

Wat zijn de drie soorten asielopvang in Nederland?

Er zijn drie vormen, elk met een andere urgentie en duur.

Een **azc** (asielzoekerscentrum) is een reguliere, permanente opvanglocatie meestal beheerd door het COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers) soms door een gemeente. Het COA opent bij voorkeur locaties met een looptijd van meer dan 5 jaar, zodat asielzoekers goed kunnen worden opgevangen en begeleid. Bewoners hebben privacy, kunnen zelf koken en nemen deel aan dagbesteding.

Noodopvang is een tijdelijke aanvulling op azc-opvang, beheerd door het COA of een gemeente. Dit zijn bijvoorbeeld evenementenhallen, leegstaande kantoren, recreatiewoningen, schepen of tijdelijke paviljoens of tenten. Bewoners hebben minder privacy, minder gelegenheid om zelf te koken en minder dagbesteding. Het streven is dat bewoners zo kort mogelijk op deze locaties verblijven, doorgaans van een aantal weken tot een aantal maanden.

Spoednoodopvang (officieel ook 'tijdelijke gemeentelijke opvang' of TGO) is de meest urgente en kortste vorm. Het betreft kortdurende opvang in ruimtes die de overheid normaal inzet bij een ramp of crisis, zoals sporthallen of leegstaande schoolgebouwen dan wel tenten. De locaties worden geregeld en beheerd door gemeenten, soms in samenwerking met het COA. Vroeger heette dit 'crisisnoodopvang'. De naam is veranderd, de situatie is dezelfde.

Wat is kortgezegd het verschil?

	Azc	Noodopvang	Spoednoodopvang
Beheer	COA/gemeente	COA/gemeente	Gemeente
Duur	Jaren	Maanden	Weken tot maanden
Voorzieningen	Volledig	Beperkt	Minimaal
Privacy	Goed	Beperkt	Laag

WAT HOUDT SPOEDNOODOPVANG CONCREET IN?

Wat hebben de bewoners in een spoednoodopvang?

Mensen die hier worden opgevangen hebben een slaapplek, een douchevoorziening en ontvangen driemaal per dag een maaltijd. Er zijn basisfaciliteiten zoals huisvesting, voedsel, kleding en een dagvergoeding. Het is een sobere, tijdelijke situatie, bedoeld als overbrugging totdat er een plek in een regulier azc of noodopvang vrijkomt.

Wie worden er in een spoednoodopvang opgevangen?

In een spoednoodopvang worden uitsluitend asielzoekers opgevangen die wachten op een opvangplek elders. Van hieruit worden mensen verder doorgeplaatst naar asielzoekerscentra in het land. Er is sprake van verloop: mensen vertrekken naar andere centra en er kunnen weer nieuwe mensen aankomen.

Statushouders zijn mensen die al een verblijfsvergunning hebben en worden niet in een spoednoodopvang geplaatst. Soms wachten zij in een azc tot er in een gemeente waaraan ze zijn gekoppeld een woning voor hen beschikbaar is.

Gaan deze mensen aanspraak maken op een woning in onze gemeente?

Een spoednoodopvang is geen woonlocatie. Mensen verblijven hier tijdelijk om een piek in de opvangcapaciteit op te vangen. Ze hebben geen eigen woning, geen inschrijving op dit adres en geen recht op huisvesting in onze gemeente. Na deze periode gaan zij naar een regulier azc of naar een andere noodopvang in een andere gemeente.

WAAROM DOET ONZE GEMEENTE DIT?

Waarom is er nu spoednoodopvang nodig?

Minister Bart van den Brink van Asiel en Migratie heeft in een brandbrief aan alle Nederlandse burgemeesters aangegeven dat er landelijk een tekort is van circa 4.500 opvangplekken voor asielzoekers, oplopend naar 7.900 plekken einde zomer 2026. Zonder (spoed)noodopvang belanden mensen, die wel recht hebben op onderdak, op het gras of op straat. Volgens de minister dreigt de asielopvang op heel korte termijn vast te lopen en onbeheersbaar te worden. Er zijn duizenden extra opvangplekken nodig. Daarom doet hij samen met het COA een klemmend beroep op alle gemeenten om zo snel mogelijk noodopvanglocaties te openen

Hoe krijgt de gemeente zo’n verzoek tot spoednoodopvang?

De minister van Asiel en Migratie stuurt gemeenten een formele brief. Dat heet in de praktijk een 'dringend verzoek' of 'klemmend beroep'.

De minister kan een opdracht geven om tijdelijk, binnen 24 – 72 uur en twee tot drie weken, spoednoodopvang te realiseren. De gemeente helpt hiermee tijdelijk de druk te verlichten.

Heeft de gemeente een keuze om dit te weigeren?

In de praktijk zal een gemeente doorgaans niet weigeren om spoednoodopvang te realiseren.

Wie is er binnen de gemeente verantwoordelijk?

De bevoegdheid bij (spoed)noodopvang ligt bij de burgemeester die dit doorgaans samen doet met het college. De burgemeester heeft daarin een centrale rol, zeker op het gebied van veiligheid en openbare orde. De burgemeester is verantwoordelijk voor een goede aanpak bij een (dreiging van een) crisis in zijn of haar gemeente.

HOE LANG DUURT HET EN WIE BETAALT HET?

Hoe lang duurt een spoednoodopvang?

Spoednoodopvang is een tijdelijke overbrugging. De exacte periode staat in de afspraken met de minister en het COA en kan variëren van enkele weken tot meerdere maanden. De gemeente maakt bij aanvang afspraken over een einddatum en communiceert actief als er wijzigingen zijn.

Wie betaalt dit?

Het COA draagt alle kosten voor het realiseren, onderhouden en managen van de noodopvanglocatie. De kosten komen niet ten laste van de gemeentelijke begroting voor andere voorzieningen.

WAT BETEKENT DIT VOOR DE BUURT?

Is het veilig?

Veiligheid staat voorop. De veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de veiligheid op en direct rond de opvanglocatie. De gemeente stelt voorwaarden, zoals een beveiliger aanwezig 24 uur per dag en 7 dagen per week, en een locatiehoofd aanwezig 24 uur per dag.

Heeft de opvang gevolgen voor de buurt of mijn woning?

Ervaringen in andere gemeenten laten zien dat bij goede begeleiding en open communicatie de situatie na een aanloopperiode als normaal wordt ervaren. De meeste opvanglocaties voor asielzoekers kennen na enige gewenning positieve ervaringen.

Kan ik vragen stellen of zorgen melden?

De gemeente zorgt voor aanspreekpunten in de buurt. Zo is de gebiedsmanager aanspreekpunt voor vragen, kun je bij openbare orde en veiligheid terecht met meldingen over bijzondere en onveilig lijkende situaties en is er een algemeen e-mailadres voor vragen en zorgen over opvang van vluchtelingen via Montfoort@Montfoort.nl. Bij spoedeisende situaties: bel altijd 112.

WAT KAN IK ZELF DOEN?

Kan ik helpen als vrijwilliger?

Dat wordt zeer gewaardeerd. Meer informatie over mogelijkheden volgt via de Gemeentepagina in het weekblad in Montfoort en op de website van de gemeente. Er is ook een e-mailadres opengesteld voor vragen en het delen van zorgen of ideeën: Montfoort@Montfoort.nl

Ik maak me zorgen en wil dat met iemand bespreken.

U kunt terecht bij de gemeente via e-mailadres Montfoort@Montfoort.nl en via het telefoonnummer van de gemeente. Heeft u last van spanning, angst of andere gevolgen door de situatie? U kunt ook contact zoeken met gebiedsmanager
Els de With, 06 2152 7008, E.dewith@Montfoort.n . Zij houdt ook spreekuren in de gemeente.

Iedere woensdag zit zij:

- van 11.00 tot 12.00 uur in het Huis van Montfoort
- van 14.00 tot 15.00 uur in Dorpshuis De Vaart

HOE BLIJF IK OP DE HOOGTE?

Op de gemeentewebsite wordt een aparte pagina bijgehouden over de opvang van vluchtelingen. U kunt zich aanmelden voor een nieuwsbrief en de gemeentelijke kanalen volgen. Vragen die hier niet bij staan, kunt u stellen via het vragenformulier op de Gemeentepagina of telefonisch via het klantcontactcentrum.